

Ön tudja már, ki lesz az utóda?
... és elkezdte felkészíteni?

2013.február.28.

Tömör László,
a Budapest Bank agrárszakértője

BUSINESS

 BUDAPEST BANK BUSINESS

A kutatásról

A kutatást a TÁRKI végezte a Budapest Bank megbízásából

- 2012. szeptemberében,
- 414 kis-és közepes agrárvállalkozás (50 millió forint és 10 milliárd forint éves nettó árbevétel) megkérdezésével.
- A felmérés reprezentatív volt a földrajzi eloszlás és a tevékenység (állattenyésztés, növénytermesztés, élelmiszeripar) szerint.

A kutatás célja:

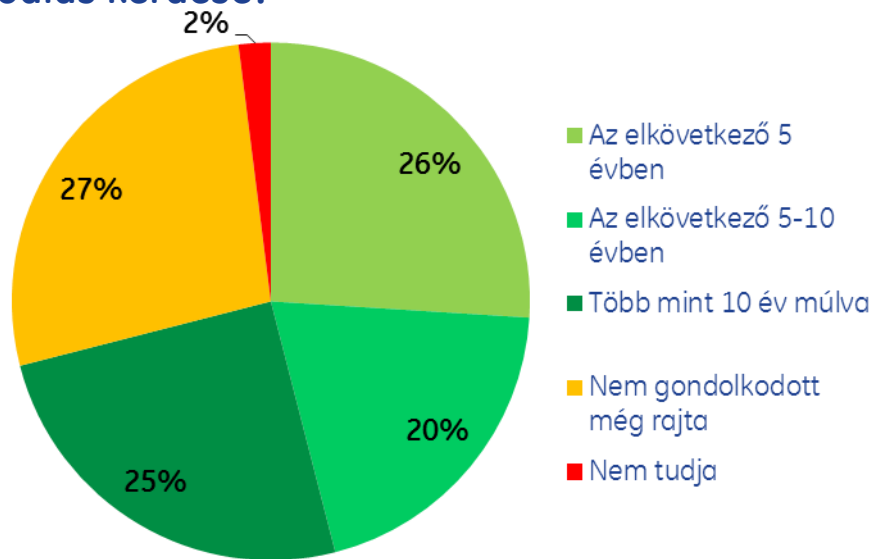
- felmérni a szektor jövőjét,
- feltérképezni az utódlással kapcsolatos problémákat
- és az azon túli nehézségeket

Mikor válik aktuálissá az átadás?

A agrárcégek vezetőinek koreloszlása

45 éves vagy fiatalabb	24%
46 és 60 év között	47%
60 évesnél idősebb	25%
Válaszhiány	4%

Mikor válik aktuálissá cégükben az utódlás kérdése?

A cégvezetők kétharmada 46 évesnél idősebb, ezen belül is jelentős a 60 felettiak száma

A cégvezetők már nem fiatalok, ideje gondoskodni az utódról

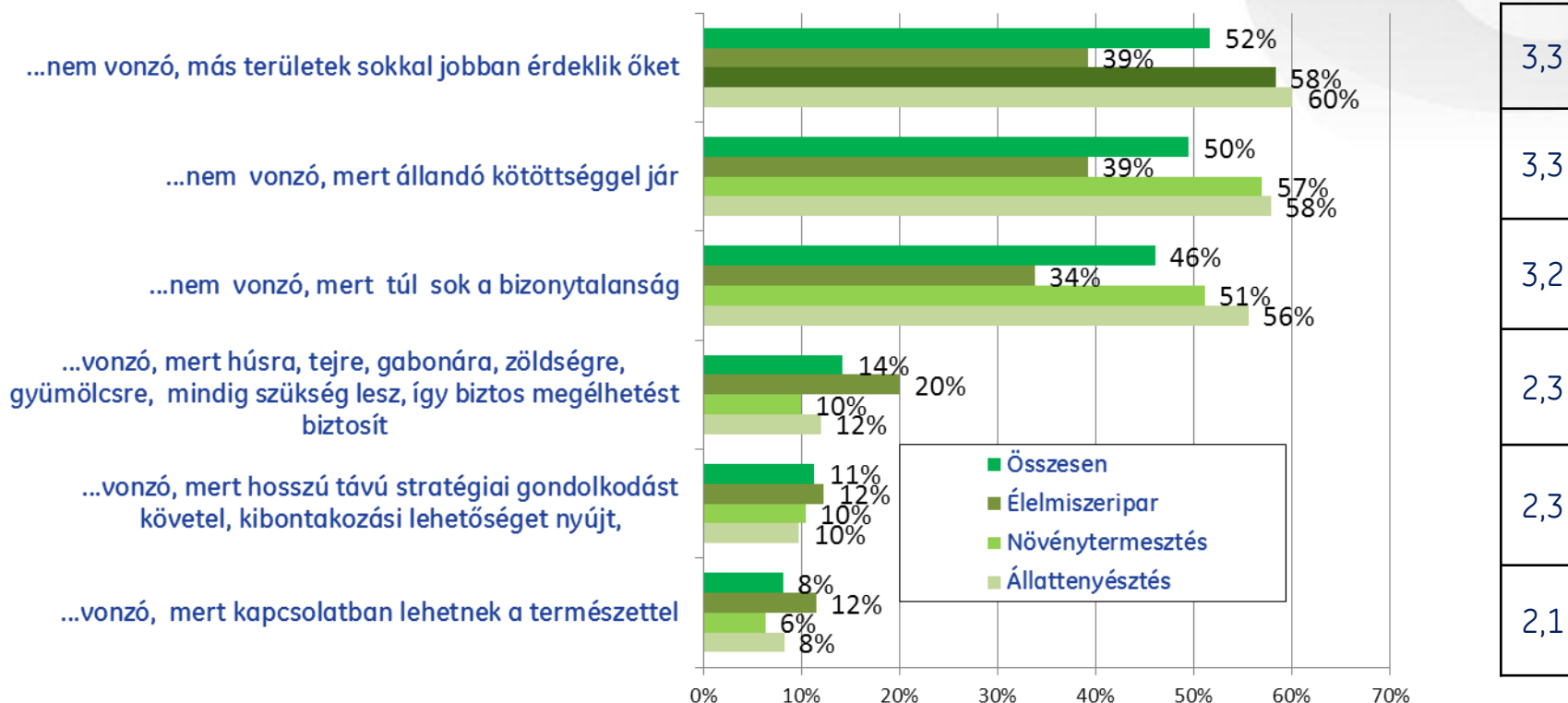
A cégek felénél **10 éven belül aktuális** a kérdés, sőt egynegyedüknél már 5 éven belül.

Jelentős hányad ugyanakkor **még el sem gondolkodott rajta**, hogy mikor lesz aktuális.

Átadná, de nincs kinek

A fiatalok számára a mezőgazdaság mint életpálya...

Átlagérték*

A gazdálkodók szerint **a fiatalokat nem vonzza a mezőgazdaságban való elhelyezkedés.** Ez főleg az állattenyésztésben működőkre igaz, az élelmiszeriparban valamelyest pozitívabban látják a helyzetet.

BUSINESS

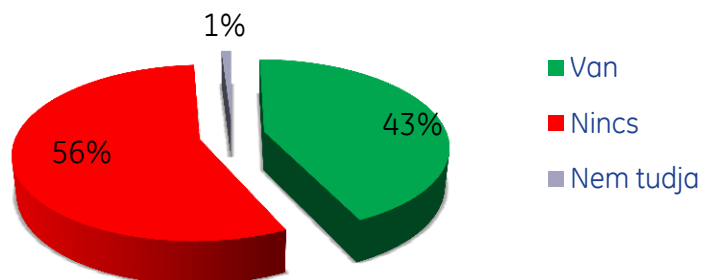
BUDAPEST BANK BUSINESS

*1-4-ig skálán, ahol a 4=teljes mértékben egyetért, 1= egyáltalán nem ért egyet

n=414

Mi lesz akkor a céggel?

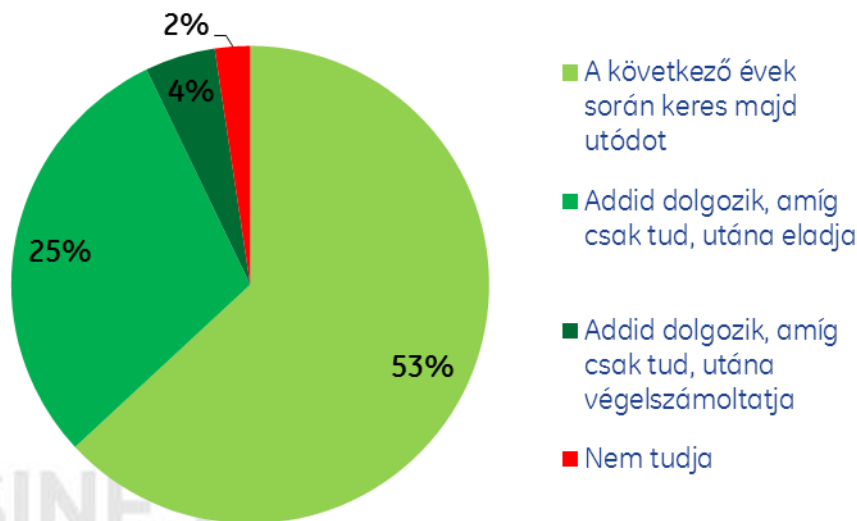
Van-e kiszemelt utóda a vállalkozásvezetésre?

A cégvezetők közel **fele még nem szemelt ki utódot.**

A családi vállalkozások tudatosabbak az átlaghoz képest, náluk 67%-nak van elképzelése, ki viszi tovább a céget

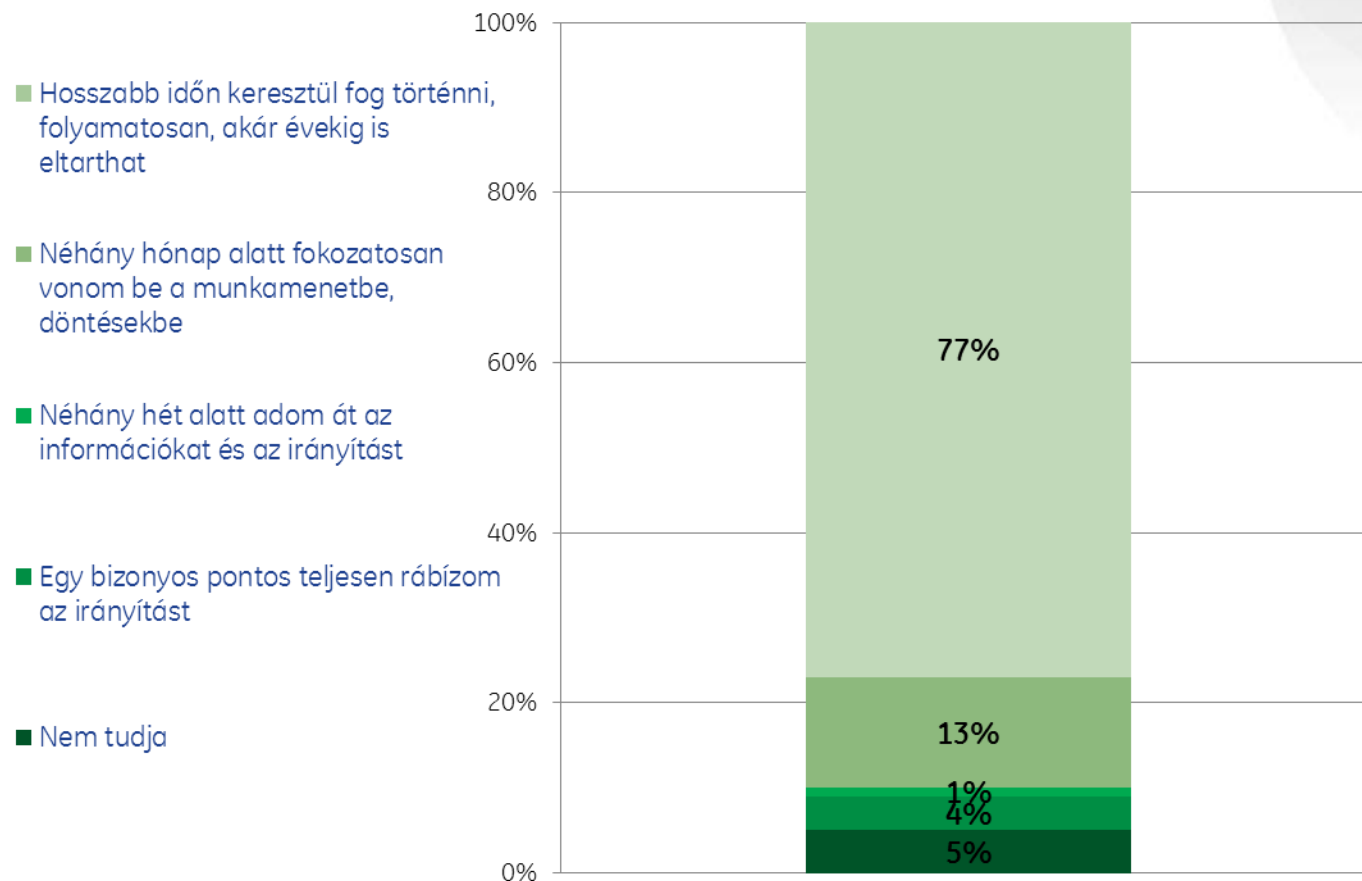
Mik a tervei a vállalkozással?*

Akik még nem találtak utódot, azok egynegyede a cég **eladásán** gondolkodik, 4% pedig a **végelszámoláson**

Átadni, de mikor?

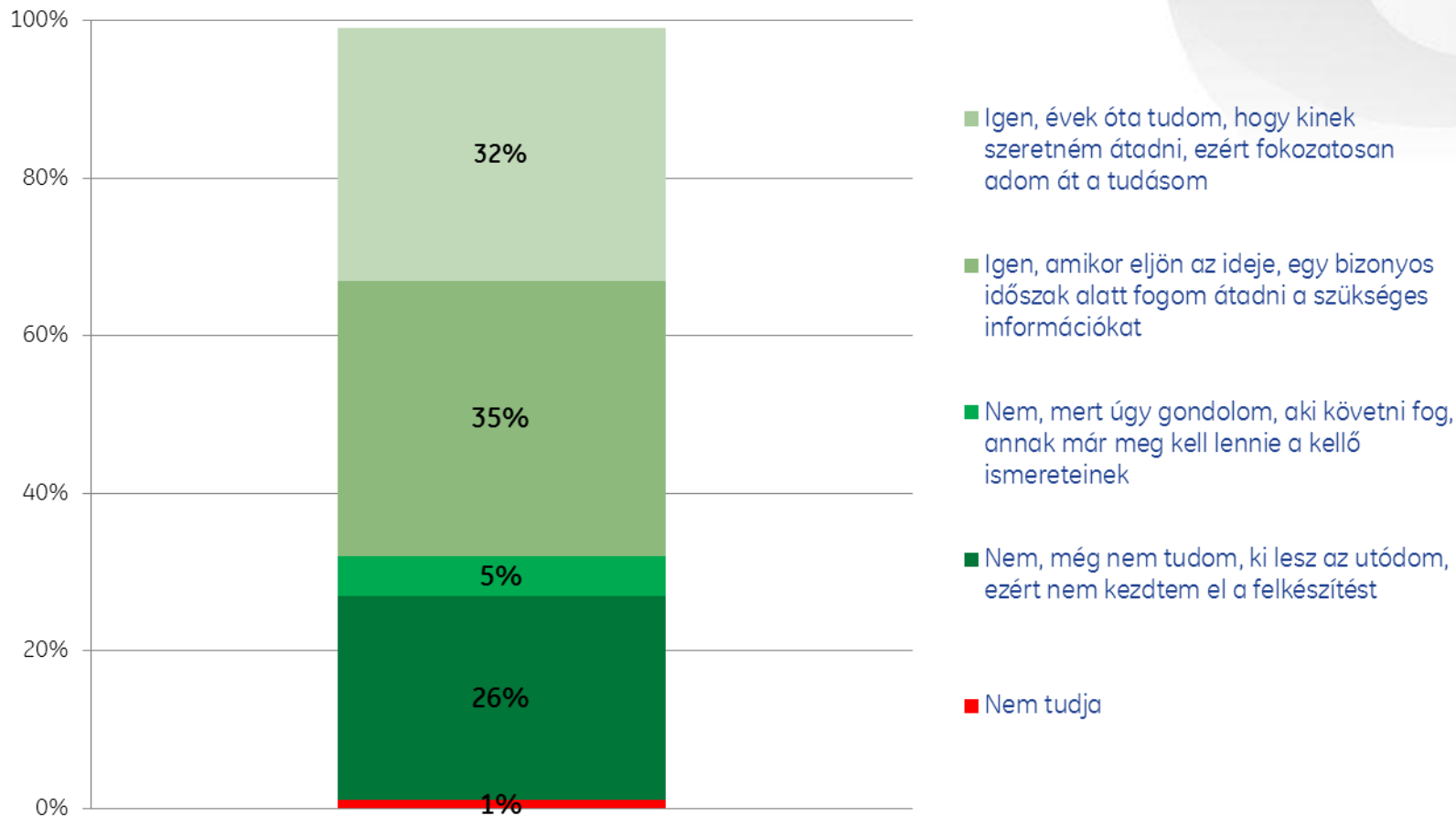
Hogyan képzei a vállalatirányítás átadását?

A cégvezetők több mint kétharmada tisztában van vele, hogy **a tudásátadás nem egyik napról a másikra történik, akár több évig is eltarthat...**

Elkezdte már?

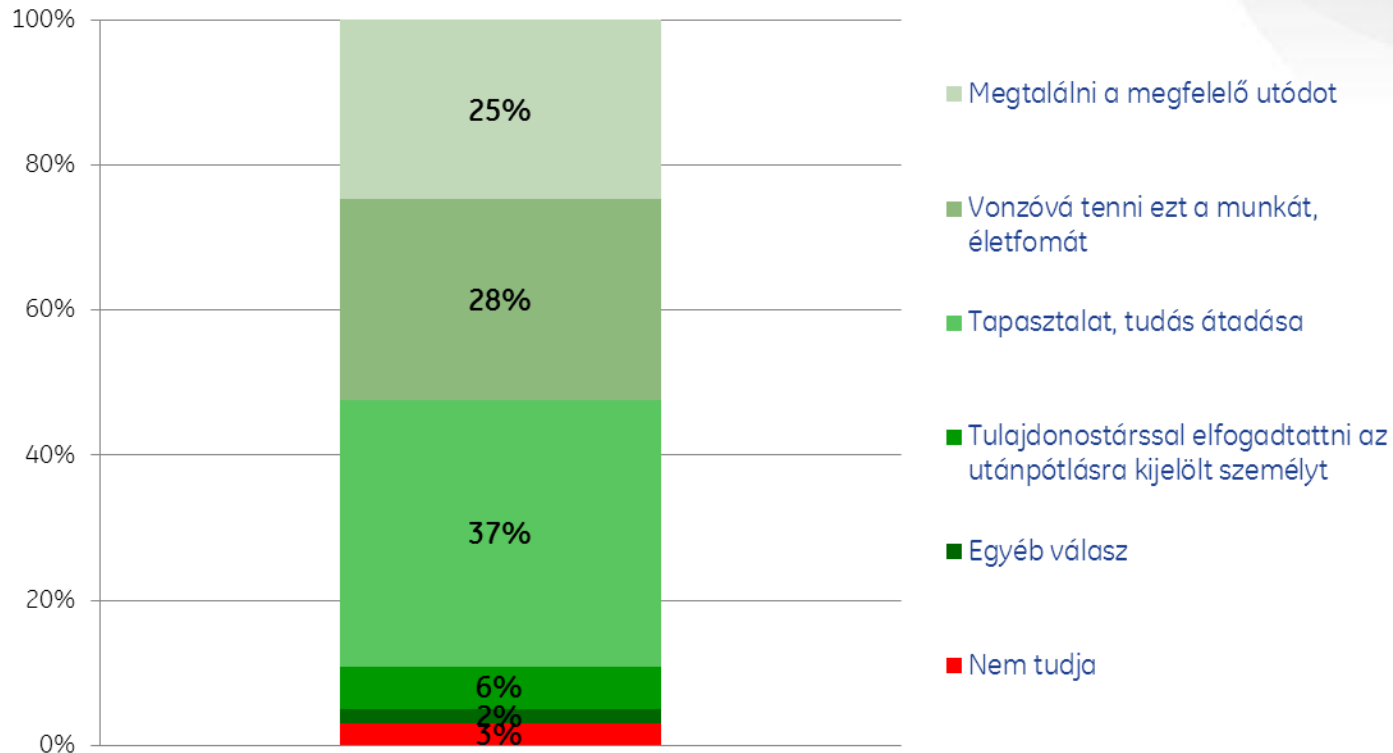
Tudatosan készül-e a cégvezetés átadására?*

... mégis csak **egyharmaduk kezdte már meg** a felkészítést.

Mi a legnehezebb az átadásban?

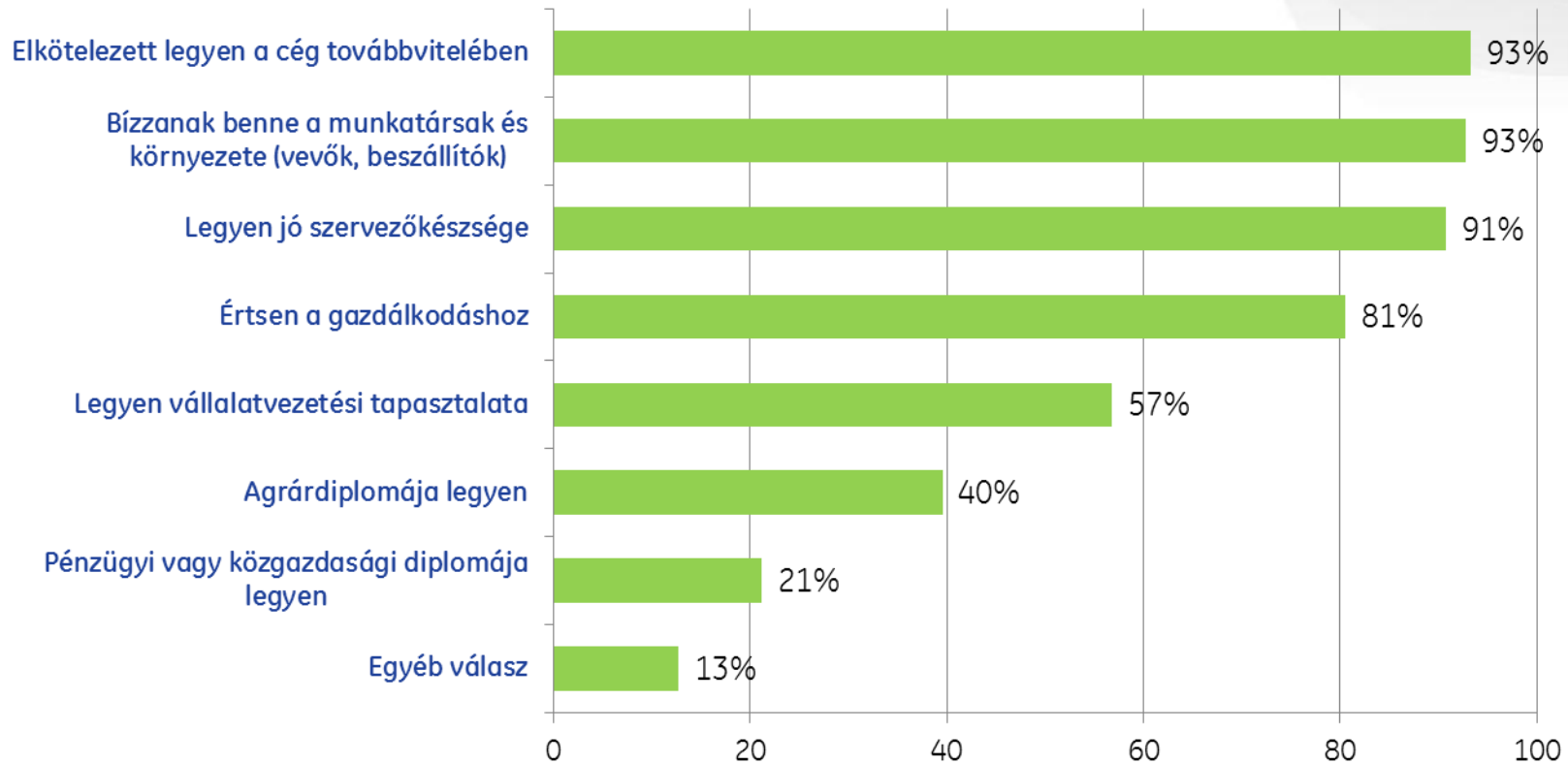
Mit tart a legnehezebb feladatnak a az utánpótlásban?

Leginkább a **tapasztalat/tudás átadása**, illetve a gazdálkodói életforma **vonzóvá tétele** jelent kihívást.

Mit vár az utódjától?

Mennyire tartja fontosnak az alábbi szempontokat az utódjánál?

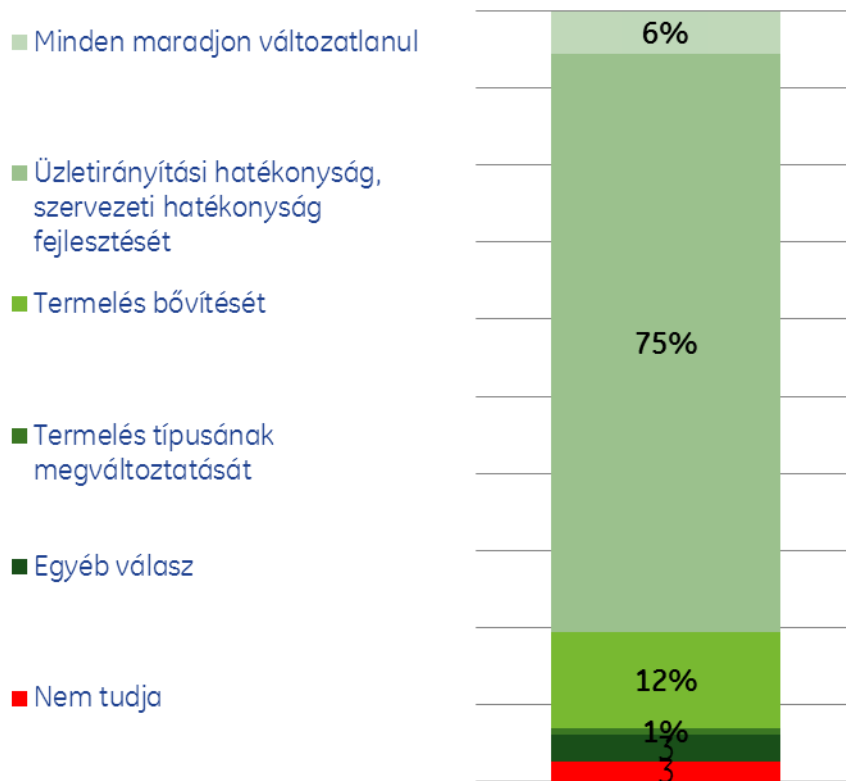
A legfontosabb, hogy legyen **elkötelezett és bízban benne** a munkatársak és a partnerek. A megfelelő végzettség másodlagos.

**akik nem akarják eladni, végelszámoltatni a céget n=345*

*** több válasz is megjelölhető volt*

Mit változtasson az utód?

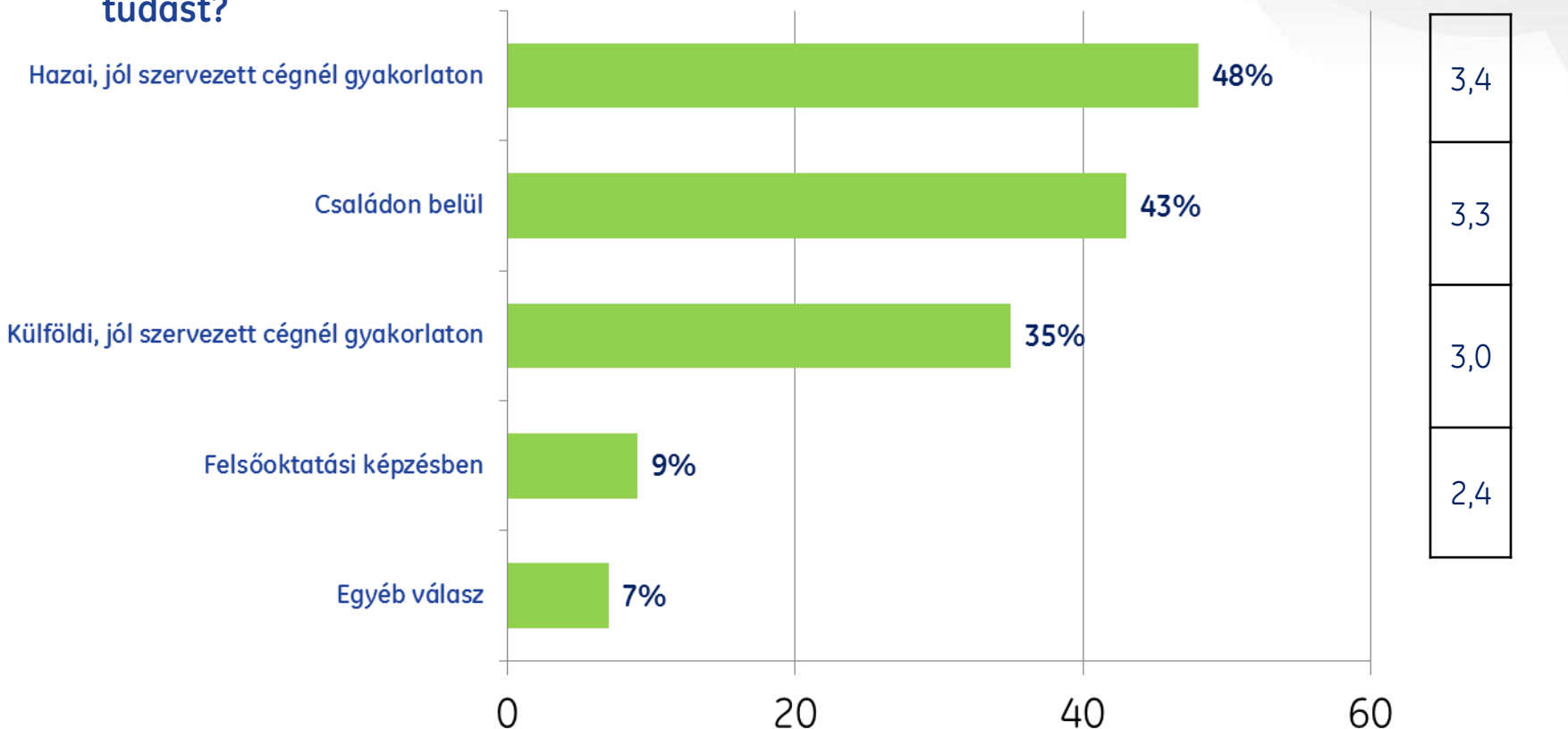
Utódjától mit vár elsősorban a vállalatvezetésben?

A többség azt várja, hogy a cég tovább fejlődjön, még hatékonyabban működjön.

Honnan szerezheti be a kellő tudást az utód?

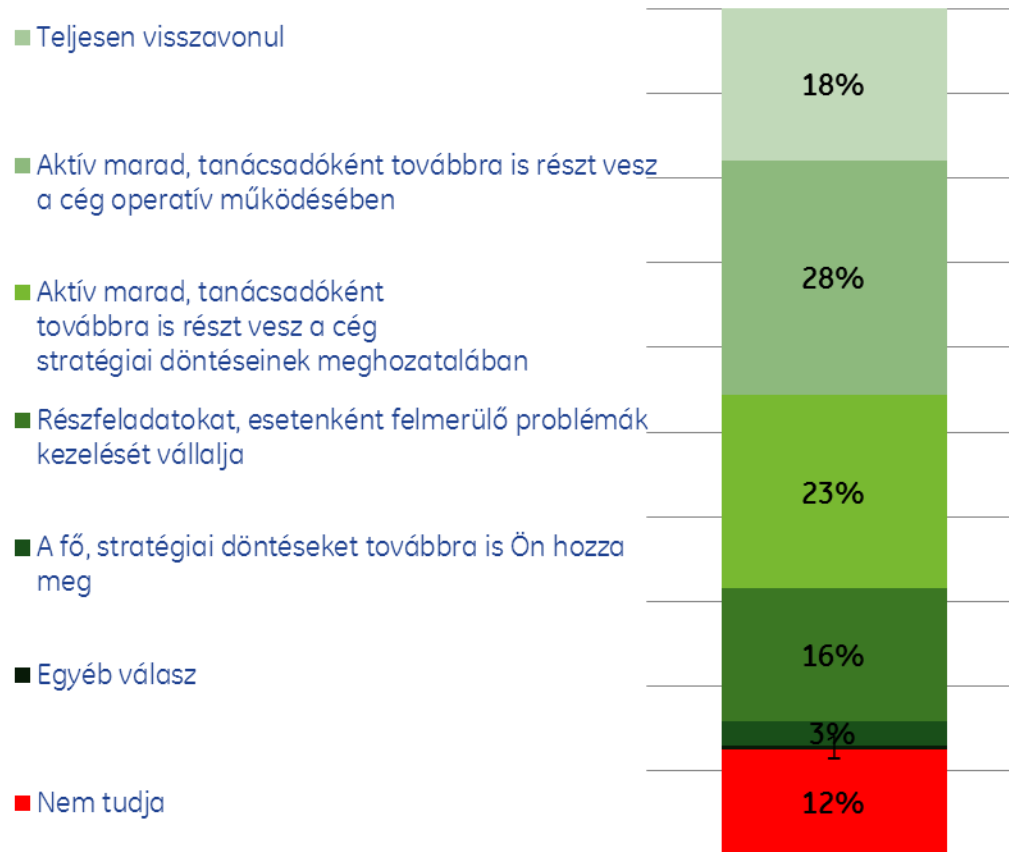
A fiatalok az alábbi helyeken mennyire tudják elsajátítani a cégvezetés átvételéhez valóban szükséges gyakorlati tudást?

A válaszadók szerint a **gyakorlati tapasztalatszerzés** a legcélravezetőbb, a felsőoktatási képzés háttérbe szorul.

Önnek mi lesz a szerepe?

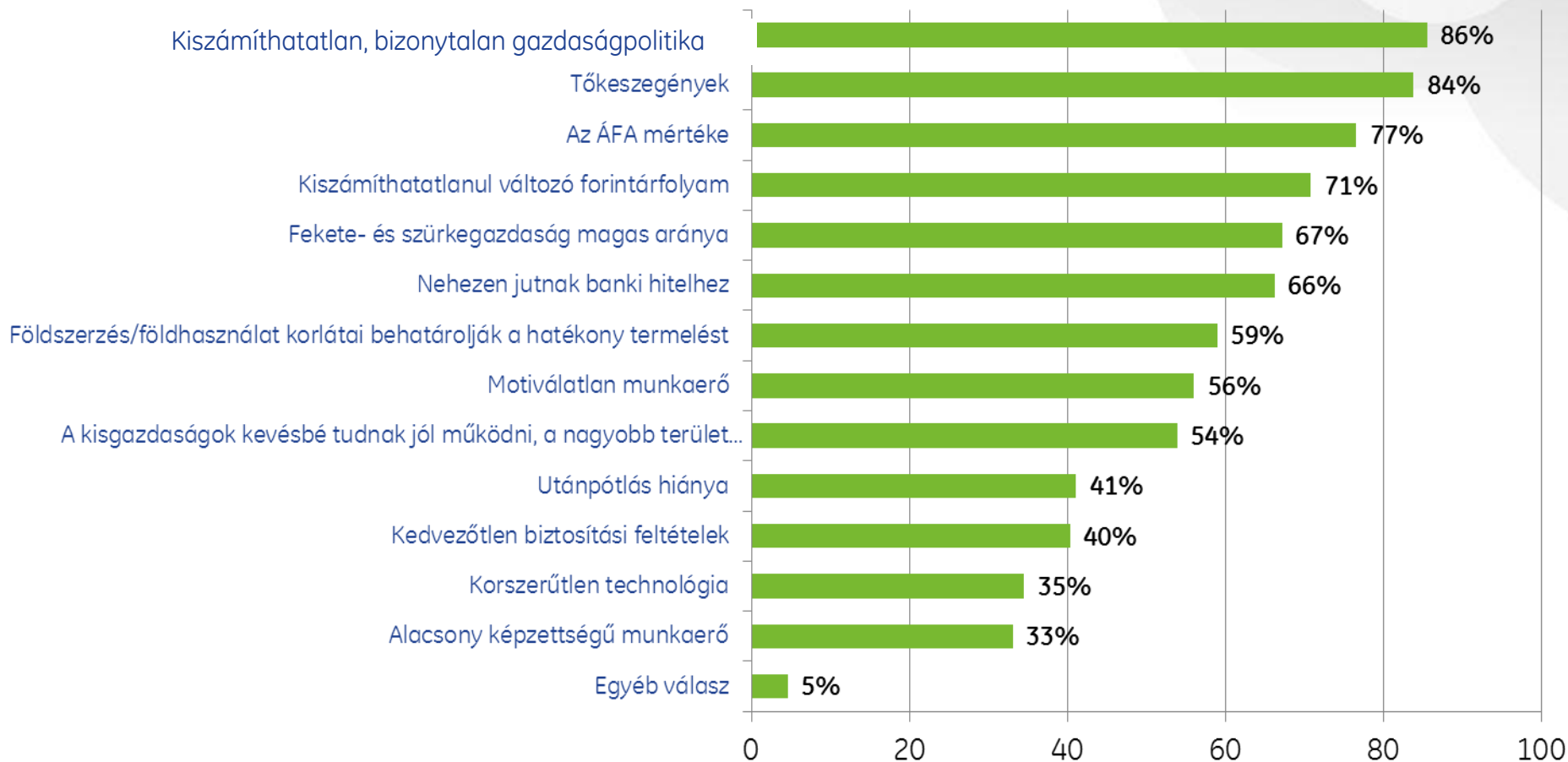
Milyen szerepet szán magának az utódlás bekövetkezte után?

A cégvezetők kétharmada aktív maradna az átadás után is.

De nem csak az utódlás a probléma

A hazai élelmiszergazdaságban tevékenykedő cégek mely problémákkal küzdenek?

A válaszadók legnagyobb része a **kedvezőtlen gazdaságpolitikát, a tőkeszegénységet és az áfa mértékét** tartja a legnagyobb kihívásnak

Az agrárium banki megítélése

Negatívumok:

- **Élelmiszerágazat válsága** → húsipar, állattenyésztés
- **Áfa-gondok**
- **Generációváltás kérdése**
- **Földbirtok-viszonyok** → új földtörvény
- **Takarmányárak**

Pozitívumok:

- **Stabil pénzügy helyzetet biztosító szabályozás** → EU csatlakozás óta
- **Stabil jövedelem-viszony** → elsősorban a szántóföldi növénytermesztésben
- **Termelők elkötelezettsége**

A Budapest Bank 2013-ban is az agrárcégek partnere kíván lenni

Mit kínál a Budapest Bank?

Egyéni gazdálkodók

Szövetkezetek,
szövetkezetből alakult
vállalkozások

Mg társas
vállalkozások

Nagyüzemek

Támogatások finanszírozása

Termelés finanszírozása (Forgóeszközhitel)

Integrátori finanszírozás

Közraktári hitel, készlethitel

Beruházás finanszírozás, Géphitel, Géplízing

Köszönöm a figyelmet!

BUSINESS

 BUDAPEST BANK BUSINESS